

Bruksela, dnia 4stycznia 2013 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 6/2013

**Sprawozdanie za spotkania stałych przedstawicieli parlamentów
narodowych z ambasadorem Rory MONTGOMERY -
Stałym Przedstawicielem Irlandii przy UE**

Priorytety prezydencji irlandzkiej w Radzie UE

Bruksela, 17 grudnia 2012

Ambasador Rory Montgomery (zdjęcie: Rada)

Ambasador **Rory Montgomery**, Stały Przedstawiciel Irlandii przy Unii Europejskiej, podziękował przedstawicielom parlamentów narodowych za możliwość zaprezentowania podczas spotkania głównych priorytetów prezydencji irlandzkiej w Radzie. Była to pierwsza okazja do spotkania Pana Ambadora z przedstawicielami

parlamentów narodowych, jednak podkreślił, że bardzo chętnie spotka się z przedstawicielami ponownie w trakcie prezydencji, w celu wymiany poglądów na temat postępów prezydencji.

Prezydencja Irlandii w Radzie w 2013 r. będzie siódmą prezydencją sprawowaną przez ten kraj. Poprzednia przypadła na rok 2004 i jednym z najważniejszych wydarzeń podczas ostatniej prezydencji irlandzkiej było przystąpienie do Unii Europejskiej dziesięciu nowych państw członkowskich. Irlandia jest członkiem Unii Europejskiej od 1 stycznia 1973 r. Ambasador podkreślił, że w ciągu 40 lat rola państwa sprawującego prezydencję ewoluowała na wiele różnych sposobów. Jednak rola prezydencji pozostaje absolutnie kluczowa, ponieważ pozostaje ona najistotniejszym pośrednikiem w relacjach między instytucjami. Według ambasadora Montgomery prezydencja to „element (klej), który spaja różne elementy instytucjonalnej układanki”.

W okresie prezydencji Irlandia będzie przewodniczyć dziewięciu formacjom Rady z dziesięciu istniejących, około 2.000 spotkań grup i komitetów, które będą organizowane w Brukseli oraz około 180 wydarzeniom w Irlandii, w tym jedenastu spotkaniom ministerialnym. Głównym zadaniem prezydencji jest również pośredniczenie i sterowanie relacjami pomiędzy Radą i PE, która to rola została znacznie wzmocniona, nawet w porównaniu z rolą prezydencji sprawowaną przez Irlandie w 2004 roku (kiedy prezydencja praktycznie nie miała żadnych spotkań w PE, z wyjątkiem uroczystych wydarzeń), a podczas tej prezydencji będzie stanowić znaczącą część programu.

Irlandia znalazła się w ostatnich latach w trudnej sytuacji. W latach 90. i w początkowym okresie XX wieku, Irlandia przechodziła okres prosperity i wzrostu gospodarczego, którego część była prawdziwa i solidnie oparta na konkurencyjności, podczas gdy pozostała część była generowana przez tzw. ‘property bubble’ (stan na rynkach nieruchomości, zapoczątkowany wzrostem cen, z powodu wzrastającego popytu, na który reagują spekulanci, co z kolei powoduje jeszcze większy wzrost popytu na nieruchomości, aż w pewnym momencie popyt zaczyna spadać lub następuje stagnacja i jednocześnie wzrasta bardzo podaż. To powoduje bardzo ostry spadek cen nieruchomości) i lekkomyślne udzielanie pożyczek, które doprowadziły kraj do kryzysu na przełomie 2008/9. Od tego czasu udało się ustabilizować sytuację w Irlandii. Irlandia dwa lata temu zawarła porozumienie z przedstawicielami

międzynarodowych instytucji (tzw. trojką - Unia Europejska, Europejski Bank Centralny i Międzynarodowy Fundusz Walutowy) w sprawie pomocy finansowej dla tego kraju. Dotychczas Irlandia wypełniła wszystkie zobowiązania i odzyskała zaufanie międzynarodowych rynków. Irlandia jest przygotowana, aby stawić czoła obecnym problemom Unii Europejskiej, ponieważ wiele krajów znajduje się w podobnej sytuacji. Istnieje powszechna świadomość, że Unia przechodzi przez trudny okres kryzysu - nie tylko gospodarczego i finansowego, ale także politycznego, przejawiającego się utratą wiary i zaufania publicznego, również między państwami członkowskimi.

Priorytety prezydencji irlandzkiej

Intencją prezydencji jest być bardzo otwartą i transparentną w relacjach ze wszystkimi instytucjami. Istotą priorytetów prezydencji będą zagadnienia dotyczące przywrócenia stabilności gospodarczej i wspierania wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, które to kwestie nie są nowością, gdyż były one priorytetami poprzednich prezydencji. Należy jednak pamiętać, że agenda prezydencji jest agendą całej Unii. Choć są kwestie, na które prezydencja może kłaść szczególny nacisk, jeśli jej na tym zależy, to w rzeczywistości przejmuje ona po poprzednikach określoną sytuację i musi poczynić postępy w z góry narzuconych obszarach.

Dla prezydencji kluczowe w jej programie będą:

STABILNOŚĆ GOSPODARCZA

- Priorytetem prezydencji jest wdrożenie przepisów w zakresie dyscypliny fiskalnej. W okresie prezydencji wejdzie w życie „Traktat o stabilizacji, koordynacji i zarządzaniu unią gospodarczą i monetarną”. Ponadto po raz trzeci będzie realizowany europejski semestr (prezydencja spełnia dużą rolę w zapewnieniu, by proces w Radzie działał sprawnie; prezydencja ma za zadanie zapewnienie jak najlepszej debaty między państwami członkowskimi, tak aby decyzje, które będą zatwierdzone w czerwcu, były oparte na solidnych podstawach).

- Kolejnym bardzo ważnym priorytetem prezydencji jest unia bankowa. W ostatnim tygodniu dokonano wielkiego przełomu w osiągnięciu porozumienia w sprawie jednolitego mechanizmu nadzoru. Priorytetem prezydencji irlandzkiej będzie obecnie zakończenie procesu rozmów trójstronnych z PE, tak szybko jak to możliwe. To są dwie kwestie, ale z politycznego punktu widzenia stanowią one pakiet dla państw członkowskich i Parlamentu Europejskiego.
- Ostatnim ważnym elementem są dossier dotyczące systemów gwarancji depozytów i unijne ramy postępowania naprawczego wobec banków. Rada Europejska wyznaczyła sobie za cel, by na koniec czerwca osiągnąć porozumienie w tych kwestiach z PE. Jest bardzo prawdopodobne, że uda się również przyjąć dyrektywę ws. wymogów kapitałowych (Bazylea III). Jednak będzie to zależne od tego, co się wydarzy w COREPER.

JEDNOLITY RYNEK

- Rada Europejska wybrała cztery dossier, na których prezydencja irlandzka będzie musiała się koncentrować. Należą do nich: uznawanie kwalifikacji zawodowych w innych krajach UE, modernizacja procedur zamówień publicznych, prawa pracowników oddelegowanych za granicę w obrębie UE oraz podpis elektroniczny. Ponadto, Komisja ma zamiar przedłożyć wniosek na temat aktu o jednolitym rynku II i rozpocząć debatę na ten temat.
- Istnieje również szereg innych ważnych propozycji dotyczących wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, które nie są częścią aktu o jednolitym rynku, spośród których ambasador Montgomery szczególnie zwrócił uwagę na pakiet nt. ochrony danych, który jest ważnym problemem w ramach jednolitego rynku, jak również w obszarze sprawiedliwości i prawa. Ochrona danych wciąż jest oparta na dyrektywie z 1995 roku, która jest przestarzała i musi zostać zmieniona.

WIELOLETNIE RAMY FINANSOWE 2014-2020

- Na posiedzeniu Rady Europejskiej pod koniec listopada nie doszło do porozumienia ws. WRF 2014-2020, chociaż nastąpił znaczny postęp. Obecnie

decyzja o tym, kiedy kwestię Wieloletnich Ram Finansowych 2014-2020 wprowadzić do porządku Rady, należy do przewodniczącego Rady Hermana van Rompuy'a. Dąży się do tego, by rozmowy na ten temat odbyły się w lutym na szczycie zaplanowanym na 7-8 lutego. Na tym etapie zadaniem prezydencji irlandzkiej będzie oferowanie wsparcia i pomocy. Po osiągnięciu porozumienia politycznego, zadaniem prezydencji będzie przeprowadzenie rozporządzenia w sprawie WRF 2014-2020 przez Radę i przez PE (gdzie wymagana jest bezwzględna większość).

- Poza głównym rozporządzeniem, istnieje 67 powiązanych z nim aktów prawnych, które tworzą ramy prawne dla różnych inicjatyw finansowych w ramach WRF 2014-2020, dla przykładu: Horyzont 2020, pakiet spójności, polityka kultury, instrument finansowy w stosunkach zewnętrznych, zestaw środków w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, COSME, Erasmus dla wszystkich, itp. Jeśli zostałoby osiągnięte porozumienie nt. WRF w listopadzie, wówczas możliwe byłoby osiągnięcie porozumienia we wszystkich ww. kwestiach podczas prezydencji irlandzkiej. Niestety, proces ten opóźni się. Jednak ambicją prezydencji pozostaje poczynienie jak najdalej idących postępów. Ambasador wyraził obawę, że bardzo trudne będzie osiągnięcie porozumienia w pierwszym czytaniu pod koniec czerwca na temat wszystkich powiązanych z WRF przepisów.

ROZSZERZENIE UNII EUROPEJSKIEJ

- Prezydencja Irlandii zamierza również pracować na rzecz rozszerzenia UE z Serbią, Kosowem, Macedonią, Islandią i Czarnogórą. Ambasador wyraził nadzieję, że będzie możliwe nadanie nowego impulsu negocjacjom z Turcją i otwarcie jednego lub dwóch rozdziałów negocjacyjnych.
- Jeśli chodzi o Serbię, Kosowo i Macedonię, Komisja Europejska opublikuje wiosną raporty na temat postępów w przygotowaniu tych państw do rozszerzenia (zwłaszcza ws. dialogu Serbii i Kosowa), a następnie Rada przeprowadzi dyskusję i dokona oceny tych raportów oraz podejmie decyzje w sprawie kolejnych kroków w negocjacjach.

Debata z udziałem przedstawicieli parlamentów narodowych (urzędników)

- **W odniesieniu do sprawozdania posła do PE Davida Martina nt. uprawnień śledczych Parlamentu Europejskiego, niektóre izby parlamentów narodowych obecnie przyglądają się temu dokumentowi i wyraziły swoje zastrzeżenia, co do niego. Czy Ambasador posiada wiedzę, w jakim zakresie ten dokument będzie analizowany w Radzie?**

Odpowiedź Ambasadora

Sprawozdanie posła Martina było dość szeroko omawiane na posiedzeniu GAC (General Affairs Council), choć na posiedzeniu COREPER temat ten pojawił się raz lub dwa razy i był dyskutowany pobieżnie. Zdaniem państw członkowskich raport wykracza znacznie poza to, co jest zgodne z prawem i uzasadnione dla działalności PE. Dyskusja obecnie jest w toku. Podejmowane są próby znalezienia dobrego rozwiązania i bardziej realistycznego podejścia do tej kwestii. Ambasador Montgomery przyznał jednak, że na tym etapie nie jest w stanie dokonać żadnego oszacowania, na ile ten temat okaże się istotny podczas prezydencji Irlandii i jakie postępy w negocjacjach na ten temat zostaną osiągnięte.

- **Wielka Brytania wypowie unijną umowę o współpracy policji i organów prawa - zapowiedziała to szefowa brytyjskiego MSZ. Oznacza to wycofanie się ze współpracy z UE w ramach Europejskiego Nakazu Aresztowania (ENA) i dążenie do odzyskania szeregu kompetencji w dziedzinie przestępczości, policji i wymiaru sprawiedliwości. Jakie jest stanowisko Irlandii ws. brytyjskiego opt-out z większości obszarów współpracy w ramach wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych?**

Odpowiedź Ambasadora

Irlandia stosuje podobne opt-outy jak Wielka Brytania, jednak w tym obszarze Irlandia nie domaga się podobnych rozwiązań. Trudno powiedzieć, czy ten problem pojawi się podczas prezydencji. Rząd brytyjski powinien wyjaśnić, z jakich dokładnie

metod współpracy chce zrezygnować, a następnie Rada musi uzgodnić, jak postępować w tej sprawie. Z krajowego punktu widzenia Irlandia ma szereg obaw, z uwagi na powiązania i współpracę policyjną i sądową z Wielką Brytanią. Między tymi krajami istnieją bliskie relacje w wielu obszarach, a zwłaszcza w zakresie procedur karnych (w szczególności wielokrotnie był zastosowany nakaz aresztowania). Irlandia ma wspólną granicę lądową z Wielką Brytanią.

- **Dyrektywa ws. wyrobów tytoniowych będzie zaprezentowana na początku prezydencji irlandzkiej. Z uwagi na fakt, że Irlandia ma bardzo surowe przepisy dotyczące palenia, jakie jest stanowisko prezydencji w sprawie tej dyrektywy?**

Odpowiedź Ambasadora

Kwestia ta jest uważana za najważniejszą w portfolio irlandzkiego ministra zdrowia. Prezydencja będzie starała się poczynić jak najdalej idące postępy w tej dziedzinie w ciągu sześciu miesięcy. Ambasador przypomniał, że Irlandia była pierwszym państwem członkowskim UE, które wprowadziło zakazu palenia w pubach i restauracjach tuż przed rozpoczęcie poprzedniej prezydencji w 2004 roku.

- **Czy ambasador może nakreślić harmonogram działań prezydencji irlandzkiej ws. pakietu dotyczącego ochrony danych?**

Odpowiedź Ambasadora

Pakiet ochrony danych jest bardzo skomplikowany. Prezydencja zamierza poczynić jak najdalej idące postępy w tej sprawie. Obecnie mają miejsce ostatnie dyskusje w ramach Rady WSiSW. Pojawia się mnóstwo kwestii spornych. Przyznał, że bardzo trudne będzie osiągnięcie wspólnego podejścia do wszystkich aspektów tego pakietu, mimo licznych spotkań grupy roboczej, które są w planach. Nie wykluczył jednak takiej możliwości.

- **Jaka jest opinia prezydencji na temat pakietu kolejowego, który zostanie przedstawiony przez Komisję w styczniu? Jakie są perspektywy dotyczące harmonogramu i osiągnięcia porozumienia w tej sprawie?**

Odpowiedź Ambasadora

Prezydencja jest w pełni świadoma znaczenia tej kwestii (choć nie jest to tak ważne dla Irlandii, jak dla innych państw członkowskich). Celem prezydencji jest przynajmniej rozpoczęcie dyskusji na temat tego pakietu.

- **Jakie jest stanowisko Irlandii w sprawie wieloletnich ram finansowych? Czy Irlandia jest za przyjęciem pierwszego / drugiego stanowiska przewodniczącego Van Rompuy'a? Czy ambasador uważa, że budżet jest za wysoki?**

Odpowiedź Ambasadora

Stanowisko krajowe Irlandii jest bardzo podobne do stanowisk wyrażonych dotychczas przez Belgię i Luksemburg. Irlandia była przygotowana na przyjęcie ogólnych kwot zaproponowanych przez Komisję w pierwszej propozycji, jednak jest bardziej skłonna do zaakceptowania drugiej propozycji, w której zostały przywrócone niektóre elementy finansowania Wspólnej Polityki Rolnej. Ponieważ w PE do osiągnięcia porozumienia wymagana jest większość absolutna, będzie to bardzo trudne z uwagi na stanowiska wyrażone dotychczas przez posłów do PE.

- **Bardzo ważne jest wprowadzenie do agendy prezydencji tematu rozszerzenia i uznanie go za jeden z priorytetów. Na czym konkretnie prezydencja się skoncentruje? Jakie jest stanowisko prezydencji w sprawie rozszerzenia?**

Odpowiedź Ambasadora

Omawianie tematu rozszerzenia jest trudne w chwili obecnej, ponieważ Europa koncentruje się na wewnętrznym kryzysie gospodarczym w UE. Rozszerzenie pozostaje jednak nadal bardzo ważne dla UE. Porozumienie w Radzie w sprawie Kosowa i Serbii zostało osiągnięte w zeszłym tygodniu. Rada dokona oceny sprawozdań Komisji i jeśli ocena będzie pozytywna, wówczas Rada może podjąć decyzję o otwarciu negocjacji akcesyjnych z tymi dwoma krajami. To samo odnosi się do Macedonii (FYROM), pod warunkiem, że nastąpi postęp w kwestii nazwy tego

państwa. Z Islandią na pewno zostaną poczynione postępy, ale najtrudniejszą kwestią pozostaje nadal rozdział na temat rybołówstwa. Bardzo mało prawdopodobne jest, aby udało się otworzyć ten rozdział przed wyborami w Islandii wiosną tego roku.

- **Czy zostaną podjęte jakiegokolwiek działania ws. Europolu i Eurojustu?**

Odpowiedź Ambasadora

Ambasador odpowiedział, że początkowo myślał, że szczególnie kwestia Europolu będzie bardzo ważna dla prezydencji, ale publikacja wniosków została opóźniona przez Komisję Europejską i najprawdopodobniej nie zostaną one zaprezentowane podczas prezydencji irlandzkiej. Jeśli chodzi o Eurojust, to sytuacja wygląda podobnie - nie można oczekiwać od prezydencji zbyt wiele, ponieważ wnioski w tej kwestii mogą zostać opublikowane zbyt późno, by prezydencja mogła poczynić jakiegokolwiek postępy w tym zakresie.

- **Jak prezydencja ocenia stosunki międzyinstytucjonalne?**

Odpowiedź Ambasadora

W odniesieniu do relacji z PE, w porównaniu z poprzednią prezydencją, prezydencja Irlandii stoi w obliczu nowej sytuacji, ponieważ większość dossier nie będzie miała charakteru technicznego a charakter polityczny, z uwagi na fakt, że akty prawne są przyjmowane w procedurze współdecydowania między Radą i PE. Jako prezydencja, Irlandia musi być przede wszystkim lojalna wobec Rady, biorąc jednak pod uwagę wrażliwe kwestie podnoszone przez Parlament Europejski.

- **Jak wygląda kwestia dwupaku gospodarczego? Czy uda się osiągnąć postęp w Radzie?**

Odpowiedź Ambasadora

Ambasador przyznał, że w Radzie panuje frustracja, z uwagi na bardzo powolny proces negocjacji w sprawie dwupaku gospodarczego. Ambasador nie jest w stanie dokonać oceny, kiedy nastąpi postęp w negocjacjach. Dwupak to bardzo ważny

element prawodawstwa dotyczącego zarządzania gospodarczego, zwłaszcza dla członków strefy euro. Porozumienie w tej sprawie zostało zasadniczo opóźnione przede wszystkim z uwagi na toczące się debaty głównie o charakterze akademickim i hipotetycznym.

- **Kiedy zostaną zaprezentowane priorytety prezydencji irlandzkiej?**

Odpowiedź Ambasadora

W dniu 17 grudnia 2012 r. nastąpi otwarcie strony prezydencji irlandzkiej, która będzie zawierała kalendarz spotkań w okresie prezydencji. Priorytety prezydencji zostaną opublikowane w dniu 7 stycznia 2013 r., po publikacji w zeszłym tygodniu priorytetów prezydencji Trio, w skład którego wchodzi Irlandia, Litwa i Grecja.

Opracowała

Dr Magdalena Skulimowska